

DIREKTIVE

PROVEDBENA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2022/1647

od 23. rujna 2022.

o izmjeni Direktive 2003/90/EZ u pogledu odstupanja za ekološke sorte poljoprivrednih biljnih vrsta prikladne za ekološku proizvodnju

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2002/53/EZ od 13. lipnja 2002. o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 7. stavak 2. točke (a) i (b),

budući da:

- (1) Direktivom Komisije 2003/90/EZ ⁽²⁾ nastoji se osigurati da sorte poljoprivrednih biljnih vrsta koje države članice uvrstavaju u svoje nacionalne kataloge budu u skladu s protokolima koje je utvrdio Ured Zajednice za biljne sorte („CPVO”). Konkretno, tim se protokolima nastoji osigurati usklađenost s pravilima u pogledu minimalnih karakteristika koje se moraju obuhvatiti ispitivanjem i minimalnih uvjeta za pregled nekih sorata poljoprivrednih biljnih vrsta kako bi se utvrdili prepoznatljivost, ujednačenost i postojanost. Kada je riječ o vrstama koje nisu obuhvaćene protokolima CPVO-a, tom se direktivom nastoji osigurati usklađenost sa smjernicama za ispitivanje Međunarodne unije za zaštitu novih biljnih sorti („UPOV”).
- (2) Među ostalim, sorte poljoprivrednih biljnih vrsta moraju ispunjavati uvjete utvrđene u Prilogu III. Direktivi 2003/90/EZ u pogledu ispitivanja vrijednosti za uzgoj i uporabu.
- (3) Potrebno je osigurati da proizvođači mogu upotrebljavati ekološke sorte prikladne za ekološku proizvodnju koje proizlaze iz ekoloških uzgojnih aktivnosti. Neke od njih ispunjavaju kriterije prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti za sve druge sorte iste vrste, ali druge sorte namijenjene ekološkoj proizvodnji odlikuje visoka razina genetske i fenotipske raznolikosti među pojedinačnim reproduktivnim jedinicama.
- (4) Stoga standardi za ujednačenost utvrđeni u postojećim protokolima za prepoznatljivost, ujednačenost i postojanost i smjernicama CPVO-a i UPOV-a nisu prikladni za ekološke sorte za ekološku proizvodnju koje odlikuje visoka razina genetske i fenotipske raznolikosti. Nadalje, potrebno je utvrditi načela za ispitivanje vrijednosti za uzgoj i uporabu koja odgovaraju zahtjevima sektora ekološke poljoprivrede.
- (5) Stoga je potrebno ponuditi mogućnost odstupanja od postojećih protokola ispitivanja prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti i predvidjeti zahtjeve za ispitivanje vrijednosti za uzgoj i uporabu koji su prilagođeniji ekološkim sortama prikladnima za ekološku proizvodnju.
- (6) Stoga bi trebalo biti moguće prilagoditi postojeće protokole za ispitivanje sorata određenih vrsta kako bi se zadovoljile potrebe ekološke poljoprivrede. Stoga je primjereno odstupiti od određenih odredaba članka 1. Direktive Komisije 2003/90/EZ i utvrditi posebne zahtjeve za ispitivanje vrijednosti za uzgoj i uporabu.
- (7) Države članice trebale bi do 31. prosinca svake godine zaključno s 31. prosinca 2030. izvijestiti Komisiju i ostale države članice o broju prijava i rezultatima ispitivanja prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti te vrijednosti za uzgoj i uporabu kako bi se osiguralo redovito preispitivanje tih zahtjeva i dodatno procijenilo treba li ih izmijeniti, ukloniti ili primijeniti i na druge vrste.

⁽¹⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 1.

⁽²⁾ Direktiva Komisije 2003/90/EZ od 6. listopada 2003. o utvrđivanju provedbenih mjera za potrebe članka 7. Direktive Vijeća 2002/53/EZ u pogledu minimalnih karakteristika koje se moraju obuhvatiti ispitivanjem i minimalnih uvjeta za pregled nekih sorata poljoprivrednih biljnih vrsta (SL L 254, 8.10.2003., str. 7.).

- (8) Direktivu 2003/90/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (9) Nadležna tijela i dotični specijalizirani subjekti trebali bi imati dovoljno vremena da se na odgovarajući način pripreme prije početka primjene nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva.
- (10) Mjere predviđene u ovoj Direktivi u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2003/90/EZ

Direktiva 2003/90/EZ mijenja se kako slijedi:

(1) Članak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. U pogledu prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti, i ne dovodeći u pitanje drugi podstavak:

- (a) vrste navedene u Prilogu I. moraju ispuniti uvjete utvrđene u protokolima za ispitivanje prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti Upravnog vijeća Ureda Zajednice za raznolikost bilja (CPVO) navedenima u tom prilogu;
- (b) vrste navedene u Prilogu II. moraju zadovoljiti smjernice za ispitivanje za provedbu ispitivanja prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti Međunarodne unije za zaštitu novih biljnih sorata (UPOV), navedene u tom prilogu.

Odstupajući od prvog podstavka, u pogledu ujednačenosti, ekološke sorte prikladne za ekološku proizvodnju koje pripadaju vrstama navedenima u Prilogu IV. dijelu A smiju umjesto toga ispunjavati uvjete navedene u dijelu B tog priloga.

Države članice do 31. prosinca svake godine zaključno s 31. prosinca 2030. izvješćuju Komisiju i ostale države članice o broju prijava za registraciju sorte i rezultatima ispitivanja prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti tih ekoloških sorti.”;

(b) u stavku 3. dodaju se sljedeći drugi i treći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, u pogledu vrijednosti za uzgoj ili uporabu, ekološke sorte prikladne za ekološku proizvodnju koje pripadaju vrstama navedenima u Prilogu IV. dijelu A smiju umjesto toga ispunjavati uvjete utvrđene u dijelu B tog priloga.”;

Države članice do 31. prosinca svake godine zaključno s 31. prosinca 2030. izvješćuju Komisiju i ostale države članice o broju prijava i rezultatima ispitivanja vrijednosti za uzgoj i uporabu u vezi s tim ekološkim sortama.”;

(2) tekst naveden u Prilogu ovoj Direktivi dodaje se kao prilozi IV. i V.

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice najkasnije do 30. lipnja 2023. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One primjenjuju te odredbe od 1. srpnja 2023.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. rujna 2022.

Za Komisiju
Stella KYRIAKIDES
Članica Komisije

PRILOG

„PRILOG IV.

DIO A

Popis vrsta iz članka 1. stavka 2. drugog podstavka

Ječam

Kukuruz

Raž

Pšenica

DIO B

Posebne odredbe o ispitivanjima prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti ekoloških sorti poljoprivrednih biljnih vrsta prikladnih za ekološku proizvodnju**1. Opće pravilo**

Na ekološke sorte poljoprivrednih biljnih vrsta prikladne za ekološku proizvodnju primjenjuje se sljedeće:

- 1.1. kad je riječ o prepoznatljivosti i stabilnosti, moraju se zapaziti i opisati sve karakteristike iz protokola i smjernica navedenih u prilogima I. i II.;
- 1.2. kad je riječ o ujednačenosti, moraju se zapaziti i opisati sve karakteristike iz protokola i smjernica navedenih u prilogima I. i II., a na karakteristike navedene u točki 2. primjenjuje se sljedeće:
 - (a) te se karakteristike mogu ocjenjivati na manje strog način;
 - (b) ako za te karakteristike postoji odstupanje od odgovarajućeg tehničkog protokola u toj točki 2., razina ujednačenosti unutar sorte slična je razini ujednačenosti usporedivih općepoznatih sorti u Uniji.

2. Odstupanje od tehničkih protokola**2.1. Ječam**

Za sorte koje pripadaju vrsti ječam (*Hordeum vulgare* L.) sljedeće karakteristike prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti iz protokola CPVO/TP-019/5 ispitane sorte mogu odstupati od sljedećih zahtjeva prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti za ujednačenost:

CPVO br. 5 —	List zastavica: obojenost uške antocijanom
CPVO br. 8 —	List zastavica: voštanost rukavca lista
CPVO br. 9 —	Osje: obojenost vrhova antocijanom
CPVO br. 10 —	Klas: voštanost
CPVO br. 12 —	Zrno: obojenost žila obuvence antocijanom
CPVO br. 16 —	Sterilan klasić: položaj
CPVO br. 17 —	Klas: oblik
CPVO br. 20 —	Osje: dužina
CPVO br. 21 —	Cvjetna os: dužina prvog segmenta
CPVO br. 22 —	Cvjetna os: savijenost prvog segmenta
CPVO br. 23 —	Središnji klasić: dužina pljevice i osja u odnosu na zrno
CPVO br. 25 —	Zrno: bodljikavost unutarnjih poprečnih žila poledine obuvence

2.2. Kukuruz

Za sorte koje pripadaju vrsti kukuruz (*Zea mays* L.) sljedeće karakteristike prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti iz protokola CPVO-TP/002/3 ispitane sorte mogu odstupati od sljedećih zahtjeva prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti za ujednačenost:

CPVO br. 1 —	Prvi list: obojenost rukavca antocijanom
CPVO br. 2 —	Prvi list: oblik vrha
CPVO br. 8 —	Metlica: obojenost pljevica antocijanom, isključujući bazu
CPVO br. 9 —	Metlica: obojenost prašnika antocijanom
CPVO br. 10 —	Metlica: kut između glavne osi i bočnih grana
CPVO br. 11 —	Metlica: savijenost bočnih grana
CPVO br. 15 —	Stabljika: obojenost nadzemnog nodijalnog korijenja antocijanom
CPVO br. 16 —	Metlica: gustoća klasića
CPVO br. 17 —	List: obojenost rukavca antocijanom
CPVO br. 18 —	Stabljika: obojenost internodija antocijanom
CPVO br. 19 —	Metlica: dužina glavne osi iznad najniže bočne grane
CPVO br. 20 —	Metlica: dužina glavne osi iznad najviše bočne grane
CPVO br. 21 —	Metlica: dužina bočne grane

2.3. Raž

Za sorte koje pripadaju vrsti raž (*Secale cereale* L.) sljedeće karakteristike prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti iz protokola CPVO-TP/058/1 ispitane sorte smiju odstupati od sljedećih zahtjeva prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti za ujednačenost:

CPVO br. 3 —	Koleoptila: obojenost antocijanom
CPVO br. 4 —	Koleoptila: dužina
CPVO br. 5 —	Prvi list: dužina rukavca lista
CPVO br. 6 —	Prvi list: dužina plojke
CPVO br. 8 —	List zastavica: voštanost rukavca lista
CPVO br. 10 —	List pored lista zastavice: dužina plojke
CPVO br. 11 —	List pored lista zastavice: širina plojke
CPVO br. 12 —	Klas: voštanost
CPVO br. 13 —	Stabljika: dlakavost ispod klasa

2.4. Pšenica

Za sorte koje pripadaju vrsti pšenica (*Triticum aestivum* L. *subsp. aestivum*.) sljedeće karakteristike prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti iz protokola CPVO-TP/003/5 ispitane sorte smiju odstupati od sljedećih zahtjeva prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti za ujednačenost:

CPVO br. 3 —	Koleoptila: obojenost antocijanom
CPVO br. 6 —	List zastavica: obojenost uške antocijanom
CPVO br. 8 —	List zastavica: voštanost rukavca lista
CPVO br. 9 —	List zastavica: voštanost plojke
CPVO br. 10 —	Klas: voštanost
CPVO br. 11 —	Vlat: voštanost vrata
CPVO br. 20 —	Klas: oblik u profilu
CPVO br. 21 —	Vršni segment cvjetne osi: dlakavost izbočene površine

- CPVO br. 22 — Donja pljevica: širina ramena
CPVO br. 23 — Donja pljevica: oblik ramena
CPVO br. 24 — Donja pljevica: dužina kljuna
CPVO br. 25 — Donja pljevica: oblik kljuna
CPVO br. 26 — Donja pljevica: dlakavost unutarnje površine

PRILOG V.

DIO A

Popis vrsta iz članka 1. stavka 3. drugog podstavka

Ječam
Kukuruz
Raž
Pšenica

DIO B

Uvjeti koje treba ispuniti – Vrijednost za uzgoj i uporabu za ekološke sorte prikladne za ekološku proizvodnju

1. Ispitivanje vrijednosti za uzgoj i uporabu provodi se u ekološkim uvjetima, u skladu s odredbama Uredbe (EU) 2018/848, a posebno s općim načelima iz članka 5. točaka (d), (e), (f) i (g) i pravilima za biljnu proizvodnju iz članka 12.
2. Pri ispitivanju sorata i ocjeni rezultata ispitivanja uzimaju se u obzir posebne potrebe i ciljevi ekološke poljoprivrede. Ispituje se otpornost ili tolerancija na bolesti te prilagodba različitim lokalnim uvjetima tla i klime.
3. Ako nadležna tijela ne mogu osigurati ispitivanje u ekološkim uvjetima ili ispitivanje određenih karakteristika, uključujući osjetljivost na bolest, ispitivanje se smije provesti u skladu s jednom od sljedećih točaka:
 - (a) pod nadzorom nadležnog tijela u objektima ekoloških uzgajivača ili na ekološkim poljoprivrednim gospodarstvima;
 - (b) u uvjetima poljoprivrede niskih ulaganja i uz minimalno tretiranje;
 - (c) u drugoj državi članici, ako su sklopljeni bilateralni sporazumi između država članica radi ispitivanja u ekološkim uvjetima.

Vrijednost sorte za uzgoj ili uporabu smatra se zadovoljavajućom ako, u usporedbi s ostalim ekološkim sortama prikladnima za ekološku proizvodnju prihvaćenima u katalogu dotične države članice, njezine značajke u cjelini nude, barem što se tiče proizvodnje u bilo kojoj regiji, jasno poboljšanje s obzirom na uzgoj ili uporabu usjeva ili proizvoda od tih usjeva. Superiorne karakteristike za poljoprivrednu proizvodnju (u pogledu poljoprivrednih praksi i proizvodnje hrane ili hrane za životinje) koje donose prednosti za ekološku poljoprivredu smatraju se posebno vrijednima za ispitivanje vrijednosti za uzgoj i uporabu.
4. Nadležno tijelo osigurava različite uvjete ispitivanja koji su prilagođeni posebnim potrebama ekološke poljoprivrede i, u mjeri u kojoj je to moguće, ispituje posebna obilježja i karakteristike, na zahtjev podnositelja zahtjeva, ako su dostupne ponovljive metode."